

סנה לנזק מדיני

ראש הממשלה נתניהו כועס ומתוסכל – רק כך אפשר לה-
בין את הרעיון של ביקור כעת בסין. הוא כועס על כך שנשיא
ארצות-הברית נמנע מלהזמין לושינגטון, יותר מחצי שנה
מאז חזר לכיסא ראש הממשלה – בעודו משלח את בכירי
ממשלו לנוף במקביליהם הישראלים על קידום הרפורמה
המשפטית, אישור תוכניות בנייה ביהודה ושומרון ויד רכה
מול המתנחלים הפורעים בפלסטינים. ובנוסף לכך, יש סמ-
נים המעידים על הסכם שנרקם בין ארצות-הברית לאיראן,
חרף התנגדותה של ישראל.

אם הביקור בבייג'ינג אכן ייצא לפועל, נתניהו יזכה אולי
לסיפוק רגעי שנגרם לילד הממרה את הוראת הוריו – אך
לישראל עלול להיגרם נזק רב. כבר ב־2015 גרמה הופע-
תו הבלתי מתואמת עם הבית הלבן בפני שני בתי הקונגרס
– בניסיונו למנוע חתימה על הסכם גרעין עם איראן – לכעס
במפלגה הדמוקרטית ולאובדן ההזדמנות לקבל מארצות-
הברית סיוע ביטחוני מוגרל בהיקף ובאיכות. כעת, במעין
חזרה על ההיסטוריה, שוב עומדת ישראל בפני השאלה כי-
צד לנהוג מול החלטה של נשיא אמריקאי לחזור למסגרת
הסכמית בנושא הגרעין עם איראן. כמו ב־2015, יש להניח
שארצות-הברית מוכנה לפצות את ישראל ולאפשר לה לה-
תמודד עם הסיכונים הנובעים מכך. יש להניח שישאל למדה
את לקחי ההתנהלות ב־2015, וניהלה משא ומתן על תוספת
חיווק ביטחוני חרף התנגדותה להסכם מחודש עם איראן.

אלא שגם בזירה המדינית הגלובלית השתנו הנסיבות מאז
2015. סין, המדינה שבה מבקש ראש הממשלה לקיים ביקור

נחמה, היא היום האתגר האסטרטגי הראשי של ארצות-הב-
רית. שר החוץ האמריקאי שביקר בסין לפני ימים ספורים
הודה שהשיחות נועדו לנהל את היריבות ביניהן, מתוך אה-
ריות, כדי למנוע הפיכתה של היריבות לעימות. לישראל
יש עניין ישיר ביריבות הזו משום שהיא מתפרשת על פני
תחומים שבהם יש שיתוף פעולה ישראלי-סיני, ולהחלטת
הממשל להעצים את יכולותיה של ארצות-הברית בייצור
השבבים עשויות להיות השלכות מכרעות על התעשייה
הישראלית. דיון עם צמרת הממשל האמריקאי על הדרכים
להגן על ענף זה חשוב לאין ערוך מכל ביקור מדיני.

די להתבונן במאמציה של סין לתקוע טרזין בין ארצות-הב-
רית ובעלות בריתה האירופאיות כדי להבין שישראל עומדת
בפני הרילמה של מנהיגי צרפת, גרמניה והאיחוד האירופי:
כיצד לשמור על החזית עם אמריקה מול הסיכונים שבשיתוף
פעולה עם סין, אבל תוך כדי שמירה על "אוטונומיה אסט-
רטגית". אם תבחר ישראל להסתפח לגישה האירופאית מול
סין, שהיא רכה יותר מוול של ארצות-הברית, מתוך לימוד
מעמיק של שתייהן – תהיה זו החלטה מושכלת. זו בוודאי לא
העת לנהל מדיניות מבוססת כעס מול וושינגטון.

בחודשים האחרונים מגלה סין עניין רב בתיווך בין מדינות
ופלגים יריבים במזרח התיכון; היא זכתה להצלחה בחלקה
בחירוש היחסים בין איראן לערב הסעודית, ובעת ביקורו
של אברמאון בסין לאחרונה, במאי, עלתה גם האפשרות של
תיווך בין הפלגים הפלסטיניים. הביקור היה גם עילה לפרסום
עוד תוכנית שלום של הנשיא שי ג'ינפינג, שכמו קודמותיה
מבוססת על הקמת מדינה פלסטינית על בסיס גבולות 1967,
שבירתה מזרח ירושלים, ותפקיד לקהילה הבינלאומית שסין
מוכנה ליטול בו חלק. קשה להבין מדוע יבחר ראש ממשלת
ישראל להזמין עצמו לסין כדי לפגוש את מי שהוא מתנגד
לכל אחד מסעיפי הצעת השלום שלו.

המלחין היהודי אמריקאי פרנק לסר פירסם ב־1948 את
שירו "אשמח לקחת אותך על ספינה איטית לסין כדי לש-
מור אותך לעצמי". ברוח זו, עצה לראש הממשלה: אל תעלה
אפילו על הספינה האיטית. ■

עודד ערו הוא חוקר במרכז גלילייר במכון למחקרי
ביטחון לאומי (INSS), אוניברסיטת תל-אביב, ולשעבר
שרגיר ישראל בירדן והאיחוד האירופי